

3.4 Kaupunkiympäristö

Toimialajohtaja: vs. kaupunkiympäristöjohtaja

Toimialakohtaiset tavoitteet ja määrärahat

	TP 2024	TA+lta 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	19 622 370	17 558 626	15 154 820	15 307 693	15 307 693
Myyntituotot	4 549 059	4 081 446	4 058 420	4 058 420	4 058 420
Maksutuotot	377 331	345 927	289 000	289 000	289 000
Tuet ja avustukset	609 482	23 948	3 000	3 000	3 000
Muut toimintatuotot	14 086 497	13 107 305	10 804 400	10 957 273	10 957 273
Valmistus omaan käyttöön	186 836	190 000	240 000	240 000	240 000
TOIMINTAKULUT	-17 584 788	-18 274 496	-17 092 806	-16 702 801	-16 736 150
Henkilöstökulut	-4 271 036	-4 063 269	-4 012 728	-4 062 723	-4 096 072
Palvelujen ostot	-6 789 335	-6 981 373	-6 692 267	-6 252 267	-6 252 267
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 440 228	-5 113 734	-4 305 810	-4 305 810	-4 305 810
Avustukset	-333 493	-390 000	-325 500	-325 500	-325 500
Muut toimintakulut	-1 750 697	-1 726 120	-1 756 501	-1 756 501	-1 756 501
TOIMINTAKATE	2 224 418	-525 870	-1 697 986	-1 155 108	-1 188 457

Kaupunkiympäristötoimiala huolehtii kaupungin toimitila- ja infraomaisuudesta, vastaa tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupunkiympäristön kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen, puistojen, satamien ja ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito- ja rakentamispalveluita. Toimiala vastaa alueiden käyttölain, rakentamislain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä. Lisäksi toimiala vastaa jätehuollon järjestämisestä. Kaupunkiympäristötoimi hoitaa tehtävänsä yhteistyössä kaupungin toimialojen ja konsernin, mutta myös muiden toimijoiden, esimerkiksi viranomaiset ja yritykset, kanssa. Toimiala huolehtii osaltaan kaupungin edunvalvonnasta mm. väylähankkeisiin liittyen.

Kaupunkiympäristötoimialan investointiohjelmalla varmistetaan toiminnan edellytykset, hillitään korjausvelan kasvua ja toteutetaan kaupungin kehittämisen edellyttämiä hankkeita.

Kaupunkiympäristötoimi muodostuu neljästä tulosalueesta, jotka ovat kaupunkiympäristön hallinto, kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja valvontatoimi. Tulosalueet jakautuvat tulosyksiköihin, jotka on esitelty tulosalueita koskeissa osioissa. Toimialan lautakunta on kaupunkiympäristölautakunta. Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan asioita hoitaa kaupunkiympäristölautakunnan alainen valvontajaosto.

Yhdyskuntarakenne: liikenneväylät, yleiset alueet, puistot, liikuntapaikat ja vesihuollon verkostot on pidettävä kunnossa väestön vähenemisestä ja talouden haasteista huolimatta. Vastuu rakennetun ympäristön kunnosta ja turvallisuudesta on kaupungilla. Yhdyskuntarakenteen ylläpitämisen ja korjausvelan karsimisen osalta kaupunkiympäristötoimen haasteena on resurssien riittävyys, mikä edellyttää priorisointia ja palvelujen karsimista. Samanaikaisesti kun uusia ylläpidettäviä alueita rakennetaan, joudutaan ylläpidettävien kohteiden karsintaa jatkamaan, kunnossapitoluokituksia tarkastamaan ja pohtimaan vaihtoehtoisia keinoja kohteiden ylläpitämiseksi. Kunnallisteknisten verkostojen ja rakennusten korjausvelan vähentämistä on jatkettava, epäkurantit tilat on purettava ja parempikuntoiset rakennukset on myytävä. Ilmastonmuutoksen aiheuttamiin poikkeamiin varautuminen tulee korostumaan.

Kaupunkiympäristötoimi tulee mahdollisuuksien mukaan hakemaan ulkopuolista rahoitusta erityisesti kaupunkiympäristön kehittämiseksi. Hankerahoitus edellyttää kaupungilta varautumista omarahoitusosuuksien kattamiseen. Lakisääteisiä palveluja hankerahoituksella ei voida tuottaa.

Toimialan toimintaa ohjaava lainsäädäntö on muuttumassa. Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025, mutta siihen on tulossa mm. energiatehokkuusdirektiivin vaatimia muutoksia. Alueiden käyttölakia ollaan uudistamassa, kokonaisuuteen sisältyy myös kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevan lain uudistaminen. Jätelakia ja ympäristönsuojelulakia on esitetty muutettavaksi ja myös hankintalainsäädäntö on uudistumassa. Lakimuutokset edellyttävät kouluttautumista ja tiedonhallinnan suunnittelua.

Kaupunkiympäristötoimen talousarviovuotta 2026 ja taloussuunnitteluvuosia koskevana keskeisenä haasteena on kyetä tuottamaan lainsäädännön edellyttämät palvelut kohtuullisen tasoisine ja samaan aikaan säästämään, mutta myös kyetä vahvistamaan alueen elinvoimaa toimialan palveluja tuottamalla.

Toimialan tavoitteet vuodelle 2026

Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki			
Tavoite	Toimialan hallinnon avoimuus, palveluprosessien sujuvuus ja päätöksenteon lainmukaisuus.		
Mittari	Osallisuutta vahvistavat toimintamallit	Lähtöarvo 12/2025	Tavoite 12/2026
		6	3
Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki, Tunnettu ja saavutettava Jämsä, Vahva elinkeinoelämä			
Tavoite	Rakennusten ja infran korjausvelan vähentäminen		
Mittari	Korjaussuunnitelmien toteutuminen		
Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki, Vahva elinkeinoelämä			
Tavoite	Luontoliikunnan toimintaympäristön kehittäminen		
Mittari	Ulkopuolinen rahoitus luontoliikunnan toimintaympäristön kehittämiseen	Lähtöarvo 12/2025	Tavoite 12/2026
		252 032	252 032
Mittari	Liikuntapaikkojen, reittien ja yleisten alueiden ylläpidon ja hoidon mitoittaminen kaupungin resursseihin		
Tavoite	Ympäristöohjelman toimeenpanon eteneminen		
Mittari	Energiatehokkuutta edistävät toimenpiteet	Lähtöarvo 12/2025	Tavoite 12/2026
		2	2
Mittari	Toimenpiteet vesien hyvän tilan saavuttamiseksi	Lähtöarvo 12/2025	Tavoite 12/2026
		1	1
Mittari	Vastuullisten hankintakriteerien käyttäminen	Lähtöarvo 12/2025	Tavoite 12/2026
		3	3
Pito- ja vetovoimainen kuntatyönantaja			
Tavoite	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö		

Mittari	Kaikilla toimialan avainhenkilöillä on pätevä sijainen
----------------	--

Toiminnan ja talouden kehittäminen suunnitelmavuosina 2026 - 2029

Kehittämiskohde	Selvitys, miten tukee strategiaa
Palvelun parantaminen digitalisaatiota hyödyntämällä. Otetaan käyttöön sähköistä laskutusta ja sähköisiä palvelukanavia.	Strategian tavoite: Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki/ Vahva elinkeinoelämä/ Pito- ja vetovoimainen kuntatyöntantaja - digitalisaatiota hyödyntämällä parannetaan asiakkaan palvelua ja osallistamista. - palveluprosesseja parantamalla helpotetaan yritysten ja asiakkaiden asiointia -tiedon- ja omaisuudenhallinnalla vähennetään henkilösidonaisuutta, parannetaan tiedonkulkua organisaation sisällä ja lisätään tietoturvasuutta
Korjausvelan vähentäminen	Strategian tavoite: Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki / Tunnettu ja saavutettava Jämsä/ Vahva elinkeinoelämä Asukkaiden rakennettu elinympäristö on turvallinen ja esteetön. Kaupunkikeskusta ja yritysten fyysinen toimintaympäristö ovat houkuttelevia, elinvoimaisia ja kilpailukykyisiä.
Palveluverkon mitoittaminen käytettävissä oleviin voimavaroihin	Strategian tavoite: Pito- ja vetovoimainen kuntatyöntantaja Palveluverkon mitoitus on sellainen, että se on hoidettavissa käytettävissä olevilla henkilöresursseilla.

Tunnusluvut	TP 2024	TA+LTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate €/asukas	116,45	- 27,48	- 89,37	- 60,8	- 62,55

Riskienhallinta

Operatiiviset riskit

Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
-------	----------	----------	-----------

Henkilöstöressurssien riittävyys, henkilöstön sitoutuminen ja organisaation pitovoima	3	4	12
Toimenpide	Täyttöluvut. Rekrytointeihin panostaminen. Tehtävänkuvien ja toimivallan tarkistaminen. Sijaisuuksien varmistaminen, tiimien perustaminen. Sähköisten järjestelmien käyttöönotto ja hyödyntäminen. Etätöyön johtaminen ja henkisen kuormituksen huomiointi esimiestyössä. Henkilöstön yhteiskäyttö.		

Taloudelliset riskit

Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Rakennusten ja infran korjausvelka	3	4	12
Toimenpide	Kunnossapidon, korjauksien ja saneerauksien suunnittelu ja priorisointi. Suunnitelmallisuus. Riittävä resursointi. Käyttämättömien rakennusten purkaminen.		

Vahinkoriskit

Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Poikkeavien sääolosuhteiden ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit	3	5	15
Toimenpide	Ilmastonmuutoksen huomioiminen suunnittelussa. Valmiussuunnittelu ja ääriolosuhteisiin varautuminen. Verkostojen oikea mitoittaminen ja tulvareitit. Jatkuvat kunnossapitotoimet. Vaarapuiden poistaminen. Henkilöstön ammattitaito, asianmukainen kalusto.		
Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Työturvallisuuteen kohdistuvat riskit	5	3	15
Toimenpide	Työmaakohtaiset turvallisuusasiakirjat. Henkilökohtaiset turvavarusteet. Selkeät ohjeistukset. Valmiussuunnittelu, valmiusharjoitukset.		

Riskien seurannasta ja niiden hallintatoimenpiteistä toimialalla vastaa toimialajohtaja sekä tulosaluejohtajat ja muut tilivelvolliset ja esimiesasemassa olevat kukin omalta osaltaan.